

NURKKAKUNTA

*Joustavan perusopetuksen kokeilu käyntiin
Hatanpään koulussa s. 4.*

*"Piru, kreivi, noita ja näyttelijä" syntyi
Härmälässä s. 6*

Aikamatka Nuolialantielle s. 10

*Härmälän 6-luokkalaiset tytöt voitti-
vat Tampereen koulujen välisten jal-
kapallokisojen mestaruuden. Aiheesta
sivulla 12.*

HÄRMÄLÄ-SEURA RY

Johtokunta 2007

Puheenjohtaja
Lasse Kristeri
Lepolantie 53
33900 Tampere
puh. 2653 165

Varapuheenjohtaja
Altti Heinonen
Sarankatu 14,
33900 Tampere
2652 243, 040 573 9263

Sihteeri
Aila Hintsa
Härmälänsaarenkatu 12
33900 Tampere

Varainhoitaja
Raija Saramäki
Ojalankyläntie 12
33610 Tampere
3620 010, 050 410 5094

Jäsenet:
Timo Aho
Jaakontie 4 as 8,
33950 Pirkkala
2652 888

Liisa Häikiö
Lentokentäntie 46
33900 Tampere
040 541 9787

Aarno Ivendorff
Härmälänkatu 25 A4
33900 Tampere
2653 798

Markku Palttala
Eskonp. I F,
33950 Pirkkala
2650 952, 0400 371 024

Anita Fabritius
Pihlajakatu 29
33900 Tampere
265 2592, 050 5645229

Kokouskutsu

Härmälä-Seuran sääntömääräinen syyskokous pidetään Kuuselan monitoimitalissa Nuolialantie 46, tiistaina 27.11.2007 klo 19.00. Kahvitarjoilu alkaen klo 18.30, Härmälän Pelimannit viihdyttävät. Terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen sekä ikäihmisten palvelujen apulaispormestari Riitta Ollila tulee klo 19.30 kertomaan ja keskustelemaan vastuualueestaan. Tilaisuus on kaikille avoin.

Tervetuloa!
Härmälä-Seura ry

Risto Holopainen
Lepolantie 50
33900 Tampere
040 507 6404

Varajäsenet
Juhani Hakala
Härmälänsaarenk. 12
33900 Tampere
3670 964, 050 3302037

Raija Saramäki
Ojalankyläntie 12
33610 Tampere
3620 010, 050 410 5094

Seuran pankkitilin numero:
Nordea 215418-3988

* * * * *
* * * * *

Liittyminen Härmälä-Seuran jäseneksi

Härmälä-Seuran jäseneksi voi liittyä joko sähköpostiosoitteessa: harmalas@saunalahti.fi tai soittamalla johtokunnan jäsenille.
Härmälä-Seuran verkkosivujen osoite on: www.saunalahti.fi/~harmalas
Johtokunnan jäseniltä saa myös muuta tietoa yhdistyksen toiminnasta.

NURKKAKUNTA

Nurkkakunta on Härmälä-Seuran toimittama kotiseutu-julkaisu. Lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa marras- ja touko-kuussa.

Päätoimittaja:
Risto Holopainen
Lepolantie 50
33900 Tampere
040 507 6404
holop@kolumbus.fi

Toimitusryhmä:
Lasse Kristeri
Juhani Hakala
Aimo Erola

Paino:
Nekapaino Oy
Åkerfundinkatu 2 A
33100 Tampere
puh 3142 5500
nekapaino@nekapaino.fi

Jakelu:
3 750 kpl
Rantaperkiön, Härmälän ja Sarankulman kaupunginosien alueille.

Taitto:
Risto Holopainen

Ilmoitushinnat:
1/1 sivu 420 e 4-väri 450 e
1/2 " 220 e 240 e
1/4 " 120 e 140 e
1/8 " 70 e 80 e

ISSN 1458-4980

Lasse Kristeri
Härmälä-Seuran
puheenjohtaja

TULI PORMESTARI JA TILTU

■ Keväällä 2006 kirjoitin kahdesta asiasta: kaupunginjohtajan vaihtumisesta pormestariin ja ns. tilaaja-tuottajamallin käyttöönotosta Tampereella. Silloin ei tiedetty kenestä tulee pormestari ja ketkä valitaan apulaispormestareiksi. Puhumattakaan että moni olisi uskonut pormestarin vaalin ja sitä edeltävien sopimusten murttavan vuosikymmeniä kestäneen "aseveliakselin". Näin kuitenkin kävi, perustettiin 40 valtuutetun ryhmä - roomalaisin numeroin XL - jonka ulkopuolelle "oppositioon" jäivät molemmat vasemmistoa edustavat puolueet.

Uusi valtaryhmittymä valitsi pormestarin, ja luottamushenkilöpaikat jaettiin tämän vuoden alussa uudelleen. Apulaispormestarien poliittinen väri oli päätetty hyvissä ajoin vanhan valta-asetelman aikana, henkilöt ehkä vaihtuivat toisiinsa kuin alun perin oli ajateltu. Uuden ajan ensimmäinen vuosi on kohta kulunut ja moni käytäntö on muuttunut.

Pormestarijärjestelmää perusteltiin sillä, että näin politiikka saa kasvot. Valtakunnan ensimmäisen ja toistaiseksi ainoan pormestarin osalta tavoite on toteutunut; eipä liene päivää ettei Timo P. olisi lehdessä milloin minkin asian yhteydessä. On perustettu työryhmiä, paljastettu muistomerkkejä, edustettu ja käytetty täysimääräisesti niitä valtaoikeuksia, joita valtuusto on pormestarille suonut. Apulaispormestarien asema on epämääräisempi. Näyttää että he eivät oikein ole rooliaan löytäneet, uuden poliittisen kulttuurin omaksuminen vie aikansa.

Toinen uusi asia on sitten tämä TILTU, tilaaja-tuottajamalli, jossa osa kaupungin palkollisista tilaa ja toinen tuottaa. Malli sopii hyvin sellaisiin toimintoihin, joissa on ulkopuolista tarjontaa, kilpailua ja mitattavia "tuotteita", mutta huonosti muuhun. Mitä hyötyä veronmaksajat saavat siitä, että koulupuolella tilaaja tilaa kouluilta lasten opettamista, taikka siitä kun tilaaja tilaa sivistystoimenjohtajan johtamalta organisaatiolta sivistyspalveluja, joilla meitä sitten sivistetään? Rakennusvalvontayksikön suorittaman valvonnan tilaa tilaajaorganisaatio, vaikka todellinen tilaaja ja maksaja on rakennuslupaa ja lakisääteisiä tarkastuksia hakeva rakentaja. Onko tässäkin välikäsi tarpeen, ei ainakaan välttämätöntä?

Kun työntekijöitä kaupungin eri yksiköistä jututtaa, niin kovin harvat ovat kokeneet muuta muutosta kuin byrokratian lisääntymisen. Toivottavasti tämä on sitä kuuluisaa muutosvastarintaa, joka aikanaan poistuu. Mutta olisiko silti jotakin syytä yksinkertaistaa?

Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksen, ulkomaan kielellä TESC:n - muistanette vielä entisen Pirkkahallin? -kaavoituksesta

on käyty vilkasta keskustelua, on vastustettu hankkeen suuruutta ja monia sen toteutuessa syntyviä ympäristöhaittoja. Vastustus on saanut suunnittelijat mm. luopumaan pallokenttien poistamisesta, mutta kaavaluonnokset sisältävät vielä paljon muutettavaa ja karistavaa: esimerkiksi kaksi-, kolmikerroksinen pysäköintibunkkeri ei sovi omakotien naapuriksi. Luonnokset asetetaan lähiviikkoina nähtäviksi ja niitä tullaan esittelemään yleisölle, toivottavasti paikalla eikä virastotalolla.

Hatanpään koulun kohdalla tehdyt siltatyöt ja kaistajärjestelyt ovat valmistumassa. Pian nähdään miten bussikaista toimii ja millaisen vastaanoton liikennejärjestelyt saavat autoilijoilta. Härmälänkadun korjaus, jota tehtiin vuositolokulla, on myös valmistumassa. Työ on esimerkki töiden puutteellisesta kokonaissuunnittelusta. Kadun rakentajien mukaan koko työn ajan tuli mukaan uusia osallisia ja lisätöitä: viemärit uusittiin, kaukolämpö uusittiin, sähkö- ja puhelinlinjat samoin. Aikataulu ei pitänyt, tuskin kustannusarvioakaan. Tuoko TILTU toivotun parannuksen?

Kesän aikana kevytvyölyä puistossa leirintäalueen ja Hatanpään valtatie välillä sai uuden hienon valaistuksen.

Aivan uusia kohteita ovat Kalmarin uuden asuinalueen katu- ja tiejärjestelyt ja uusia saneerauskohteita Antinkatu ja Kannistonkatu, jos työt saadaan ensi vuoden budjettiin.

Ensi vuonna alkanevat Hatanpään koulukiinteistön pitkään odotetut muutos- ja laajennustyöt. Töiden aikana valmistuttua Hatanpään lukio siirtyy kokonaisuudessaan entisen Rantaperkiön kansakoulun tiloihin. Hatanpään (ylä)koululle jää Pirkkanmaan yhteiskoulua varten aikanaan rakennettu talo, johon sijoittuneet myös joitakin Härmälän koulun luokkia.

Härmälä-Seura jatkaa hyväksi havaittua toimintatapaansa. Kuluvan vuoden aikana näyttävimmät tapahtumat ovat olleet keväinen Nuolialantie-kävely ja syyskuun alussa vietetty Härmälä-päivä, joissa kummassakin oli kolmatta sataa osallistujaa. Ainakin kevät-kävely, Härmälä-päivät ja retket jatkuvat, mutta uuttakin tarvitaan. Tulevan vuoden toiminnasta ja henkilövalinnoista päätetään vuosikokouksessa 27.11.2007, joten vanhat ja uudet jäsenet joukolla palvelujen sekä ikäihmisten palvelujen apulaispormestari Riitta Ollila. Tilaisuus on kaikille avoin.

HYVÄÄ SYKSYN JATKOA!

Lasse Kristeri

Erityisluokanopettaja Teuvo Koskinen ja nuorisohjaaja Niina Tuominen ovat tutustumassa Juuso Mäkelän työharjoittelupaikkaan.

JOPO STARTTASI

Tampereella opetusministeriön tukema joustava perusopetus alkoi vuoden 2006 syksyllä Tesomalla. Tänä syksynä JOPO -ryhmä aloitti myös Hatanpään koululla. Ryhmä koostuu 9 luokkalaisista.

Oppilaat ovat itse hakeneet joustavaan opetukseen tarkoituksenaan nostaa esimerkiksi todistuksensa keskiarvoa ja saada uutta potkua opiskeluun ja näin parantaa mahdollisuuksia jatko-opiskelupaikkoihin.

Oleellisena osana joustavaan perusopetukseen kuuluvat työssäoppimisjaksot. Oppilaat ovat parin kuukauden ajan luku-kaudessa keskiviikosta perjantaihin tutustumassa työn kautta eri työpaikkoihin ja ammatteihin. Näillä jaksoilla on myös tarkoitus käytännön tekemisen avulla kohottaa oppilaan opiskelumotivaatiota sekä ohjata häntä löytämään itseään kiinnostava ala.

Hatanpään koulun kymmenestä JOPO-oppilaasta poikia on seitsemän ja tyttöjä kolme. Työpaikkoja on löytynyt pojille perinteisiltä aloilta kuten rakennuksilta, autokorjaamoista ja metallipajoista, tytöille päiväkodeista ja koiratrimmaamosta.

Nuorisohjaaja Niina Tuominen mukaan työnantajat ovat suhtautuneet oppilaiden tulon myönteisesti ja opiskelupaikat ovat löytäneet kivuttomasti, vaikka myös työnantajille ovat uutta näin pitkät oppimisjaksot. Tavalliset työpaikatutustumisjaksot ysiluokkalaisilla ovat parin viikon mittaisia. Tarkoituksena on, että oppilas on parin kuukauden jakson samassa työpaikassa. Työpaikassaan on kerralla vain yksi oppilas. On todettu että perehtyminen on siten tehokkaampaa, kuin että samassa työpai-

kassa olisi useampia oppilaita.

Niina Tuominen hakee oppilaan kanssa yhdessä sopivia työpaikkoja, mutta oppilas ottaa itse yhteyttä työpaikkaan ja kysyy mahdollisuuksia päästä töihin. "Sitten käydään oppilaan kanssa yhdessä tutustumassa ja sopimassa työpaikalla käytännön asiat", Niina Tuominen selvittää. Työpaikalla ohjauksesta vastaa työpaikan työntekijä, joka toimii oppilaan opastajana ja tukena. Työpäivät ovat kuuden tunnin mittaisia.

Sitoutumista

Erityisluokanopettaja Teuvo Koskinen korostaa, että jo viime keväänä hakuprosessin yhteydessä niin oppilas kuin myös oppilaan perhe ovat sitoutuneet viemään opiskelun tosissaan läpi. Esimerkiksi kahden kuukauden työjakson aikana reaaliaineiden opiskeluun jää ainoastaan kaksi päivää viikossa ja silti 9 luokan kurssit on vietävä läpi. Työjakson ajaksi oppilaille annetaan myös itseopiskelupaketti, josta on huolehdittava niin töissä kuin kotonakin. Työpaikkatehtävissä oppilaan tulee selvittää mm. työpaikan palkkataso, kuinka paljon ko. työpaikalla on työntekijöitä ja millainen koulutus heillä on, myös työturvallisuuteen kiinnitetään huomiota. Selvityksen perusteella oppilas tekee aiheesta suullisen esityksen kuin myös kirjallisen esitelmän.

Koskinen painottaa, että joustava opiskelu JOPO-luokalla ei todellakaan ole mikään kirjkurssi eikä lepuvuosi vaan hyvin kiintoisinta ja taatusti erilainen.

Teuvo Koskinen kertoo tehneensä erityisluokanopettajan työtä parikymmentä vuotta. Hän sanoo korostavansa oppilaille, että ja-

lat on pidettävä maassa, ylisuuret odotukset tuottavat vain pettymyksiä. "Koulutamme II-asteelle ja työelämään hyvin realistisesti ajattelevia nuoria, jotka tietävät mihin ovat menossa", Koskinen korostaa.

Niina Tuominen painottaa myös, että juuri näissä työoppimisjaksoissa oppilaat näkevät ja kokevat työelämän todellisuuden aivan oikeasti. "He ovat hyvin innokkaasti lähdössä käytännön töihin sillä monelle nuorelle pelkkä pulpetissa istuminen tuottaa vaikeuksia."

Hatanpään JOPO -ryhmän opiskelu on lähtenyt todella hyvin käyntiin, aiemmin hyvin runsaat luvattomat poissaolot ovat pysyneet kohtuullisesti aisoissa, ja kaikki ovat aloittaneet opiskelun tosissaan. Asenne ja motivaatio näyttävät olevan kohdallaan.

Vaihtelua tiukkaan työ- ja opiskeluputkeen tuovat leirikoulujaksot ja koulutuskokeilujaksot ammattiopistoissa sekä yhteiset tutustumiskäynnit eri yrityksiin ja oppilaitoksiin.

Teuvo Koskinen kehuu pitkähkön rupeaman opetustyötä tehneenä Hatanpään koulun henkeä. Hänen mukaansa oppilas otetaan hyvin huomioon ja hänestä huolehditaan ja välitetään, tukiverkosto on toimiva.

Teksti ja kuvat: Risto Holopainen

Mirja Öisti työskentelee harjoitusjaksonsa Kukkapellon päiväkodissa pienten osastolla, lapset ovat 1 – 2 vuotiaita. Työhön kuuluu lasten kanssa askartelua, auttamista ruokailussa ja pukemista ja riisumista ym. Enimmillään osastolla on 14 lasta, joten puuhaa riittää opiskelijallekin.

Mirja työskentelee samalla osastolla koko alkaneen työjakson, kevätkaudella on mahdollisuus katsella myös jotain muuta. Jatkosuunnitelmista Mirja Öisti on vielä epävarma, mutta sosiaali- ja terveysala tuntuisi kiinnostavalta. Kuvassa ei näy lapsia siksi, että meillä ei ollut vanhempien lupaa lapsien kuvaamiseen.

Hatanpään koulun rehtori Pirjo Raitola kertoo tuntevansa kaikki JOPO –opiskelijat, koska hakijat käytiin hakuprosessin aikana moneen kertaan läpi. Samassa yhteydessä hän myös korostaa, että joustavaan perusopetukseen pyritään ja päästään, tulijoita olisi ollut enemmän kuin valitut 10. Erityisluokanopettajan pätevyyttä opetuksessa tarvitaan, koska opetus poikkeaa siinä suhteessa, että oppilaat käyvät parin kuukauden ajan luku-kaudessa, kolmena päivänä viikossa työssä ja teoriaopetukseen jää siten vähemmän tunteja.

Joustavan perusopetuksen kokeilu kattaa myös jälkiseurannan, miten oppilaat sijoituvat ysiuokan jälkeen ja miten sitoutuneita he ovat jatko-opiskeluissa. Raitola sanoo, että kaikki oppilaat eivät varmasti pääse opiskelemaan sinne minne haluaisivat ja

hänen mukaansa olisi viisainta mennä sinne minne pääsee ja hakea vaikka myöhemmin uudelleen lempialalleen.

Pirjo Raitolan mielestä oli oikea valinta, että Hatanpään koulussa aloitettiin pelkätään 9-luokalaisista toisin kuin Tesomalla, jossa mukana on myös 8 –luokkalaisia. ”Yhdeksäsluokkalaiset ajattelevat jo toisella tavalla tulevaisuutta eli jatko-opiskelua tai työelämään sijoittumista kuin kahdeksäsluokkalaiset oppilaat.”

Hatanpään koulu sai JOPO –luokan kovan kilpailun jälkeen. Pirjo Raitolan mukaan myönteinen päätös tuli lähinnä siksi, että Hatanpään koulu ei ole aiemmin saanut eikä ole tilanpuutteen vuoksi pystynyt ottamaan mitään erityispanostuksia kuten esimerkiksi Hervanta. JOPO –kokeilu on Hatanpään koululle oikein sopiva. ”Kaksivuotisen kokeilun myötä koulu saa uusia voimavaroja ja resursseja, kuten nyt esimerkiksi erityisluokanopettajan ja nuorisohjaajan. Opetusministeriö tukee kokeilua muuten, mutta henkilökunnan palkat mak-
saa Tampereen kaupunki, joten myös kaup-
pungilla on kokeilussa suuri panostus.”

Juuso Mäkelä suorittaa työharjoitteluaan Heinätorin vanhan vaakaraken-
uksen saneeraustyömaalla. Vanhasta rakennuksesta jää vain seinät, rakennuksesta saneerataan ruokaravintola. Juuso kertoo, että homma on lähtenyt ihan käyntiin ja tekemistä piisaa aina koko työpäiväksi. Juuso kertoo tekevänsä ainakin näin alkuun pääasiassa apu-työtä, tavaroiden purkausta ja lastausta ja siivoustöitä. Niissä hommissa oppii talon tavoille ja näkee mitä rakennuksella tehdään. Myöhemmissä vaiheissa voi löytyä muutakin tekemistä. Juuson tulevaisuuden suunnitelmissa on ammattikoulu ja ehkä LVI –asentajan ammatti.

Joustava perusopetus

Vuosittain ilman perusopetuksen päättötodistusta jää 300 nuorta. Kun tähän määrään lisätään ne 3000 nuorta, jotka eivät hae peruskoulun jälkeen koulutukseen tai ne nuoret, joista 1100 keskeyttää lukio-opinnot ja 5700 ammatillisen toisen asteen opinnot ensimmäisen opiskeluvuoden aikana, puhutaan yli 10 000 nuoresta.

Edellä mainittujen lukujen valossa opetusministeriö lähetti kunnille syksyllä 2005 kirjeen joustavan perusopetuksen käynnistämisestä. JOPO -hanke käynnistettiin tammikuussa 2006. Yhteensä 77 kuntaa eri puolilta Suomea jätti opetusministeriöön hakemuksen joustavan perusopetuksen aloittamisesta. Näistä hankkeeseen valittiin 26 kuntaa. Näiden kuntien peruskouluissa elokuussa 2006 käynnistyivät JOPO –ryhmät. Tänä syksynä joustava perusopetus alkoi koko Suomessa 75 luokalla.

Joustavan perusopetuksen hankkeessa kehitetään perusopetuksen yläluokkien toimintatapoja ja opetusmenetelmiä niin, että ne antavat erilaisia mahdollisuuksia suorittaa perusopetus ja saada perusopetuksen päättötodistus.

Yhtenä yleisopetuksen toimintamuotona opetuksen halutaan tuoda toiminnallisuus ja työpainotteisuus.

Oppimisympäristöinä voivat olla esimerkiksi leirikoulut, yritykset ja muut opintovierailukohteet. Työpaikkaoppimisyaksoja, kestoaltaan noin 4 – 6 viikkoa, on kahden vuoden aikana 8 – 10. Oppilasta ohjataan oppimistehtävien kautta asteittain ottamaan vastuuta omasta opiskelustaan.

Kreivin aikaan

L Laurentius Petrus Bircalensis, Birkalan pitäjästä Tammerkosken kylästä, on Anneli Kannon esikoisromaanin "sankari". Romaani alkaa teilauskohtauksella, joka varjostaa Laurentiuksen koko myöhempiä elämää. Se on hänen kallokaappinsa luuranko, jota ei voi haudata.

Aikakausi on ahdistava, noitavainot 1600-luvulla olivat yleisiä, kirkko ahdasmielinen ja säädetyt kiveen hakattuja. Muutoksen mahdollisuuden säätyjälkoon tuo Auran akatemian perustaminen vuonna 1640. Pietari Brahesta, Suomen kenraalikuvernööristä, Auran akatemian perustajasta, välittyy kuva sivistyneestä ja avarakatseisesta miehestä, joka halusi sivistää laiskoja suomalaisia. Se oli kreivin aikaa.

Laurentiuksella on erikoinen suhde kreivi Braheen ja kreivi auttaa hänet myös opiskelemaan Turkuun. Pahaksi onnekseen Laurentius hukkaa mahdollisuutensa uskomalla enemmän saatanaan kuin jumalaan. Siitä alkaa pitkä ja monipolvinen taival ristiin rastiin silloista Suomea, jossa rahvaalta ei lantteja juuri heru teatteriseurue Komeetalle, johon Laurentius liittyy.

Anneli Kanto kuvaa esikoisromaanissaan onnistuneesti ihmisen muuttumattontaa itsekeskeisyyttä, turhamaisuutta ja lihan ja maallisen hyvän himoa, mutta myös uskoa ja luottamusta ihmisiin - jotka eivät ehkä olekaan sen arvoisia.

Tämän historiallisen romaanin kielenkäyttö ei ole romanttisen linnanneidon lepertelyä, vaan joskus hyvinkin suorakaista sanailua. Tapahtumat eivät ole ennalta arvattavia, vaan hyvinkin yllättäviä.

Viihdyttävä, hauska, jännittävä ja välillä myös liikuttava lukuromaanini.

Toimittaja Anneli Kanto on asunut Härmälässä 13 vuotta, hän sanoo viihtyvänsä Härmälässä hyvin. Hänen esikoisromaaninsa ilmestyi viime keväänä.

"PIRU, KREIVI, NOITA JA NÄYTTELIJÄ" SYNTYI HÄRMÄLÄSSÄ

Anneli Kanto muistelee, kun katsoo koiraansa, että siitä on 13 vuotta kun hän muutti Tampereen Härmälään. Hän kertoo, että kun hänen elämäänsä tuli muutoksia osin hänen tahtomattaan, niin hän halusi muuttaa sitä myös tahtoen. Anneli Kanto asui 90-luvulla Helsingissä, konkursi vei suuren laman aikaan työpaikan alta, takana oli avioero ja hän päätti muuttaa sinne, missä oli jotain tuttua ja johon hänellä oli myös siteitä. Tampereella ja Härmälässä niitä on. Anneli Kannon vanhemmat asuvat Tampereella, mummun talossa Nuolialantiellä, asuun nykyään hänen serkkunsa. Isoisä on rakentanut talon Antinkadulle. Anneli Kanto asui lapsuutensa Pirkkalassa, mutta vieraili paljon isovanhempien luona Härmälässä.

Oli hyvä tulla tuttuun ympäristöön hän kuvailee. Hän sanoo viihtyneensä Härmälässä erinomaisesti ja arvostavansa vanhaa omakotialuetta. Lapsille ympäristö on ollut hyvin turvallinen, leikeille on löytynyt tilaa, samoin kavereita. Ainoana huonona puolena Anneli Kanto löytää Bauhaussin mainoksen, joka näkyy joka puolelle.

Perheeseen kuuluu mainitun koiran lisäksi kaksi lasta, tyttö ja poika sekä kaksi kis-

saa. Ylioppilaskirjoituksiin valmistautuva Antti on lähdössä juuri parturiin ja kauhis-teleemme tukan siistimisen hintaa. Tytär on koulussa ja Mustikin kiipertyy pöydän alle. Isossa omakotitalossa on hiljaista.

"Tämä on minun työaikaani", Anneli Kanto sanoo, "pystyn erottamaan työ- ja vapaa-ajan vaikka teenkin työtä kotona. Kun lapset lähtevät kouluun kiipeän toisen kerroksen työhuoneeseen ja kun lapset tulevat koulusta pistän työhuoneen oven kiinni ja alkaa perhe-elämä. Koulupäivän aikana ehtii kyllä päivittäin purkaa ulos sen mitä sieltä löytyy".

Ja onhan sieltä löytynyt. Anneli Kanto tituleeraa itseään freelancer toimittajaksi. Hän on kirjoittanut juttuja eri lehtiin, käsikirjoituksia televisiolle ja teattereille näytelmiä. Tänä vuonna on häneltä ilmestynyt kaksi kirjaa, lasten kirja Hirmuinen vedenpaisumus ja historiallinen romaani Piru, kreivi, noita ja näyttelijä.

Näytelmä Fredrika R eli Fredrika Runeberg, jonka Anneli Kanto on kirjoittanut yhdessä ohjaaja Heini Tolan kanssa, valmistui syyskuussa ja sitä esitetään Helsingissä Teatteri Avoimissa ovissa. Lokakuussa tuli Helsinkiin, Teatteriravintola Nyriikkiin,

hömpötyksin kuin Anneli Kanto luonnehtii, musiikkikomedia Ministerille morsian.

Television on juuri valmistumassa kuusiosainen draamasarja suomettumisesta. Sarja on Kannon mukaan se on saman tapainen kuin jo kahteen kertaan esitetty sarja Suomen presidenteistä ja heidän sudenhetkistään, jonka Anneli Kanto on television kirjoittanut Eero Silvestin käsikirjoituksen pohjalta. Suomettumissarja kertoo Kekkonen ajasta, miten Neuvostoliitto puuttui Suomen sisäpolitiikkaan ja kuinka suomalaiset poliitikot siihen suhtautuivat. Sarja perustuu faktoihin, mutta tulkinta on vapaa. Sarjaa kuvataan parhaillaan ja se tulee ulos ilmeisesti ensi syksynä. Omasta suhtautumisestaan suomettumiseen Anneli Kanto vastaa diplomaattisesti, että siihen voi suhtautua vähintäänkin kahdella tavalla.

Koulutukseltaan Anneli Kanto on yhteiskuntatieteiden maisteri, hänellä myös käsikirjoittajan koulutus Teatterikorkeakoulusta. Hän sanoo, että vapaan kirjoittajan on osattava ja kehittävä myydä itseään. Hyvin vähän tullaan pyytämään, töitä on itse tarjottava. Hän sanoo, että aikaa myöten, kun on kokemusta ja näyttöä, niin töiden myyminen käy helpommin. Anneli Kannon mukaan pelkällä kirjoittamisella, vaikka olisi kuinka ahkera, ei elä, vaan on anottava ja saatava apurahoja. Hyvin harvat nimet myyvät kirjojaan Suomessa niin paljon, että sillä elää.

Risto Holopainen

Härmälä-Seuran julkaisemia paikallishistoriaan liittyviä kirjoja

Juhani Hildén: HUVILARANNIKKO Tamperelais herrasväen kesäasukkeen vaiheita Rantaperkiössä ja Härmälässä. Kertomus menneestä maailmasta, kadonneesta kulttuuri-muodosta, ajasta jolloin kesäasukon autoudesta saattoi nauttia vain yhteiskunnan ylin kerros. (18 euroa)

Jaana Alajoki: HÄRMÄLÄ-RANTAPERKIÖ, torpista lentokoneisiin.

Kirjassa raotetaan ovea Härmälän ja Rantaperkiön historiaan, ja muistellaan muutenkin menneitä; kun kessu kasvoi paikallisessa puutarhassa tai kun kaupungin ensimmäinen trollikka ajoi kohti Härmälää. (16 euroa)

Juhani Hildén: Taksvärkkipäivistä tietokoneaikaan. SARANKULMAN kaupunginosakirja. Kirjassa kerrotut ihmiskohtalot antavat läheisen kosketuksen menneeseen torppariaikaan. Se antaa selkeän taustan tämän päivän yritystoiminnalle Sarankulmassa. (17 euroa)

Kirjoja voi ostaa:

Aimo Erola puh. 2650 872, 0400 999471
Metsolankatu 34, 33900 Tampere
Aarno Ivendorff puh. 2653 798
Härmälänkatu 25 A4
33900 Tampere

LUVASSA UUTTA KONTAKTIPINTAA.

Messuohjelma 2008

KEVÄT

- Tammikuu** AUTOTEC
31.1.–2.2. Ajoneuvo- ja korjaamoalan tapahtuma
- Helmikuu** ASTA-RAKENTAJA
15.–17.2. Rakentamisen ja asumisen messut
- Helmikuu** HENKI- JA ELÄMÄ-kirjafestivaali
16.–17.2. Koko kansan kirjamesut
- Huhtikuu** PUUTARHA
18.–20.4. Puutarha-alan messut
- Huhtikuu** KOTIMAAN MATKAILUMESSUT
18.–20.4. Matkailualan tarjontaa Suomessa
- Huhtikuu** ET Parasta Aikuiselle
18.–20.4. ET-lehden 35-vuotisjuhluuden tapahtuma
- Huhtikuu** KERÄILY
18.–20.4. Keräilyesineiden osto- ja myyntitapahtuma
- Toukokuu** ELINTARVIKETEOLLISUUS
14.–16.5. Elintarviketeollisuuden ammattimessut
- Toukokuu** LÄHIRUOKA
14.–16.5. Lähiruokatuottajien, -jalostajien ja -käyttäjien ammattitapahtuma

SYKSY

- Syyskuu** TURVALLISUUS
3.–5.9. Turvallisuusalan kansainväliset ammattimessut
- Syyskuu** KIINTEISTÖTURVALLISUUS
3.–5.9. Kiinteistöjen turvallisuusteknologioiden ja -palveluiden ammattimessut
- Syyskuu** TYÖHYVINVOINTI
3.–5.9. Työkyvyn ja työhyvinvoinnin ammattitapahtuma
- Syyskuu** ALIHANKINTA
17.–19.9. Teollisuuden alihankinnan ammattitapahtuma
- Lokakuu** FINNCLEAN
7.–10.10. Puhtausalan kansainväliset ammattimessut
- Lokakuu** ASTA Syksy
10.–12.10. Rakentamisen ja asumisen messut
- Marraskuu** NORDIC WELDING EXPO
5.–7.11. Hitsauksen, liittämisen ja leikkaamisen ammattimessut
- Marraskuu** SUOMEN KÄDENTÄIDOT
14.–16.11. Käsi- ja taideteollisuusmessut
- Marraskuu** KIVIMESSUT
14.–16.11. Kansainväliset koru- ja kivimessut

Muutokset mahdollisia.

Tampereen Messut
Tampere Trade Fair

TAMPEREEN MESSUT OY
Ilmailunkatu 20, PL 163
33901 Tampere
Puh. 0207 701 200
Fax 0207 701 201
Asiakaspalvelu
puh. 0207 701 222
asiakaspalvelu@tampereenmessut.fi
www.tampereenmessut.fi

Tervetuloa messuille!

LENTOKONERAKENTAJIA LÖYTYY HÄRMÄLÄSTÄ

Ilmailuteollisuuden toiveista saada koulutettua työvoimaa Tampereen ammattikorkeakoulun lentokonetekniikan linja on käynnistetty 90-luvun alussa. Se Suomessa ainoa paitsi, että Helsingin Otaniemestä valmistuu ilmailualan diplomi-insinöörejä n. kymmenen henkilöä vuodessa.

Homma on myös siitä erikoinen, että lentotekniikan linjalla rakennettiin ensimmäisenä Suomessa lentokone oppilastyönä. Laboratoriomestari Jukka Vanne kertoo, että rakennettu Euro Star on ns. ultrakevyt lentokone, jossa on sadan hevosvoiman nelitahtikone, sen omapaino on 275 kg ja maksimi lentoonlätöpaino 450 kg. Polttoainetankkiin sopii 65 litraa ja sillä lentää n. 5 tuntia keskilentonopeuden ollessa n. 180 km tunnissa.

Tšekkiläisten suunnittelemaa ja tšekkiläisistä osista koottua Euro Star-konetta alettiin rakentaa vuonna 2005. Mukana olivat lentokonetekniikan yliopettaja Heikki Aalto, lentokonetekniikan lehtori Simo Marjamäki ja laboratoriomestari Jukka Vanne. Vanne vetää kolmen porukan yhteen myös niin, että kaikki asuvat lähellä Härmälän vanhaa lentokenttää ja lentokonetehdasta. Heikki Aalto asuu Pirkkalassa heti Härmälän rajan takana, Simo Marjamäki Sääksjärvellä ja Jukka Vanne Härmälässä Metsolankadulla. Lentokonetekniikan linjalla ovat kiinni vain nämä kolme henkilöä. Opiskelijoita on keskimäärin 15, joista on yleensä pari tyttöä.

Lentokoneen osat tulivat helmikuussa 2005. Vanne kertoo, että muutama tuhat osaa pienintä nippeliä myöten tarkastettiin. Rakennustyöhön osallistui kaiken kaikkiaan noin 30 opiskelijaa ja opettajat toimivat valvojina. Työhön käytettiin runsas 5 000 työtuntia ja se kesti vuoden 2006 kesäkuuhun, jolloin tehtiin ensimmäinen koelento. Kone oli ensimmäinen oppilastyönä koottu tällainen kone Euroopassa. Konetta on esitelty mm. koulutusalan messuilla ja kiinnostusta on ollut todella paljon.

Koneella on nyt lennetty 280 lentotuntia. Myös opiskelijat ovat opiskelun myötä innostuneet hankkimaan lentolupakirjoja. Vanne sanoo, että nytkin neljä opiskelijaa on hankkimassa lentolupakirjaa.

Lentokonetekniikan linjan opiskelijat ovat erityisen kiinnostuneita lentokoneista, lentokonerakentamisesta ja lentämisestä ja siksi myös opiskelumotivaatio on korkea eikä keskeyttämisää Vanteen mukaan ole yhtään. Myös opettajien innostuksesta kertoo se kun Vanne sanoo, että kesällä 2005 kesälomakin jäi lähes pitämättä, kun hän oli opiskelijoiden kanssa koululla lentokonetta rakentamassa aivan omalla ajalla. Myös ammattikorkeakoulun rehtori Markku Lah-

Tampereen ammattikorkeakoulun lentotekniikan linjalla rakennettiin ensimmäisenä Suomessa oppilastyönä lentokone. Laboratoriomestari Jukka Vanne kertoo, että rakennettu Euro Star on ns. ultrakevyt lentokone, jossa on sadan hevosvoiman nelitahtimoottori. Kone valmistui kesällä 2006.

Euro Starin pienoismallin suhde on 1:3 ja siipiväli 2,7 metriä. Moottorina on 5 hevosvoimainen nelitahtimoottori. Pienoismalli painaa 35 kg ja se on rakennettu hiilikuidusta

tinen on kiinnostunut lentokoneista, lentokonerakentamisesta ja lentämisestä niin, että omaa lentolupakirjan. Hän teki myös koneen ensilennon Pirkkalän lentokentältä. Vanne sanoo, että kieltämättä ensilento jännitti, mutta ei pelottanut, sillä kone oli hänen mukaansa niin huolellisesti rakennettu, että tehtaalta ei niin huolellisesti rakennettua konetta saa. Rehtori osoitti luottamusta rakentajiin ja pisti kaikkensa peliin ensilennolla.

Pienoismalli

Nyt rakenteilla on Euro Starin pienoismalli, suhde on 1:3 ja siipiväli 2,7 metriä. Moottorina on 5 hevosvoimainen nelitahtimoottori. Pienoismalli painaa 35 kg ja se

on rakennettu hiilikuidusta kun varsinainen Euro Star on alumiinia. Muotit on tehty itse ja niiden mukaan voidaan tehdä myös lisää koneita. Koneella voi olla myös kaupallisia mahdollisuuksia. Konetta pystyy lennättämään, radio-ohjauslaitteet ovat kuusikanavaisia ja koneeseen laitetaan myös kamera ja kameraohjaus, jolloin kuvaaminen ilmas-

ta onnistuu.

Opiskelijat rakentavat koneen itse ja saavat näin jo konkreettisen työkokemuksen. Oppilaat ovat työllistyneet hyvin esim. Patrialle, Finnairille, Ilmailulaitokselle ja ilmailuvoimille. Rakentaminen on oppilaille vain yksi osa-alue muun opiskelun ohessa. He kirjaavat kaiken tekemänsä, pitävät päiväkirjaa rakentamisprosessin ajan ja tekevät sitten aiheesta esitelmiä.

Seuraava uusi kurssi, joka aloittaa perusopintojen jälkeen lentotekniikan linjalta, aloittaa Euro Starin kokoisen amfibio-koneen rakentamisen. Tämän koneen osat tulevat myös Tšekistä.

Risto Holopainen

Suomen kielen kielioppi

Cmabrigden yilopitson tuktimusken muakan, ei ole väällä msisä jäjretyksessä sanan kirjaimet ovat, ainoa täkreä aisa on, että esnimmäinen ja viimienen kirjain ovat oikelila piakiolla. Loput voivat olla missä jäjretyksessä tahasna ja imhinen voi sitli lukea tesktiin ongemlitta, koksa aiomt eiävt lue jokaitsa kirjaitna eriskeen, vain sanan kokoniasuuetna.

Volkswagenit
Tampereella myy

Autotalo Laakkonen
Hatanpään valtatie 42
33900 Tampere
03- 2888 111

www.laakkonen.fi

PÍRKKA **K P L U S S A**

Palvelemme:
ma-pe 7-21, la 7-18, su 12-21

K MARKET Nuolialantie 40,
HÄRMÄLÄ Tampere
03-2654700

KAUPPIAS HOITAA HOMMAN

Hyviä tarjouksia ja ystävällistä palvelua.

Kun koko ja maku ratkaisee

Neste Pirkkala
Kilitorintie 2,
puh. 368 0101
Ark. 6.30-21, la 8-21, su 9-21

Olvi III-olut
12-pack

Nyt uusinta pesutekniikkaa
Washtec Softcare Juno!

- Hellemmän
- Nopeamman
- Puhkaammaksi

Autovuokraamosta
edullisesti siistit ja
uudenveroiset

- Henkilöautot
- Pakettiautot (9,1-10,5 m³)
- Bussit (1+8)
- Peräkärryt

P L U S S A
Plussaa ostoksista

Kadun nimet kertovat

AIKAMATKA NUOLIALANTIELLE

Lähdin Jensenin puutarhan suojaisesta pihapiiristä aina silloin tällöin tammien reunustamaa kujaa pitkin kohti Nuolialantietä. Se oli pikkupojan reviirialueen raja. Liikenteen seuraaminen ison tien laidalla oli jännittävää. Ohi ajoi häikäpönttöjen voimalla kulkevia autoja ja hevospelejä. Elettiin jatkosodan vuosia.

Reviirini laajeni huomattavasti sen jälkeen, kun aloitin syksyllä 1945 koulunkäynnin Rantaperkiön kansakoulussa. Olisin päässyt sinne nopeammin metsäpolkuja pitkin, mutta menin mieluummin Nuolialantien kautta, koska siellä tapasi kavereita. Samoihin, kovasti muutuneisiin maisemiin palasin toukokuun 30. päivänä 2007 Härmälä-Seura ry:n järjestämässä kävelytapahtumassa Nuolialantie, Meidän valtatiemme. Silloin kuljettiin Rantaperkiön koululta Härmälän motellille.

Komea Koulu

Rantaperkiön kansakoulu on upea rakennus. Se valmistui vuonna 1925. Aluksi se oli kaksikerroksinen. Vuonna 1937 koulu sai lisäkorkeutta kahden kerroksen verran ja juhlasalisiiven. Rakennuskokonaisuuden suunnitteli arkkitehti Bertel Strömmer. Se edustaa 1920-luvun klassismia.

Strömmerin nimi jäi Härmälän historiaan myös kaavoittajana. Hän laati yhdessä arkkitehti Birger Federleyn kanssa Härmälän asemakaavan, joka hyväksyttiin Tampereen kaupunginvaltuustossa 20.1.1925.

Koulun johtajaopettaja oli Hiskias Hokkanen. Meitä ekaluokkalaisia opetti Alma Suominen.

Koulun tiloissa koulutettiin Ilmavoimien lentokonemekaanikkoja vuosina 1939-1940. Siitä on muistona seinälle kiinnitetty laatta. Sotilassairaalaan kansakoulu toimi jatkosodan aikana vuoteen 1945. Paketoituja sotilaita näkyi päivittäin koulun pihalla.

Trolleybussi eli rollikka

Sotavuosien aikana ja vielä niiden jälkeenkin Wäinö Paunu Oy liikennöi Härmälään. Nuolialantietä pitkin kulki myös Pirkalan vihreät linja-autot. Me pikkupojat hoimme isompiemme perässä: "Metsästä kuuluu kumina ja pauhu, pian näkyy sauhu, tulossa on Paunun vaunu." Sitten linja siirtyi Tampereen liikennelaitokselle. Ensimmäinen trolleybussi ajoi Härmälästä Koskipuistoon 8.12.1948. Koeajoja oli suoritettu jo kuukauden verran.

Pulpettini kansakoulun kolmannella luokalla oli kolmannessa kerroksessa ikkunan vieressä. Eräänä marraskuisena päivänä sautin vilkaisemaan ulos ja näin kuinka tuliterä johdinauto kaarsi hitaasti Nuolialantieltä Hatanpään valtatielle. Huusin, "Trolleybussi menee!" Koko luokka ryntäsi ikkunaan. Maltillisena tunnettu opettajamme Vihtori Takala korotti äänensä ja komensi jokaisen paikalleen. Sitten hän katsoi minua ja sanoi: "Uolevi, mene lopputunniksi nurkkaan häpeämään."

Nuolialantien alku

Haapakuja johti kansakoululta Nuolialantielle. Teiden risteyksessä, osoitteessa Nuolialantie 1, oli Osuusliike Voiman myymälä, vuonna 1918 ovensa avannut Rantaperkiön ensimmäinen kauppa. Silloin sen nimi kirjoitettiin tuplaweellä.

Voimassa oli elintarvike- ja sekatarvarosasto. Monia tuotteita sai ostaa vain kansanhuollon ostokorttien kupongeilla. Ruoka oli säännösteltyä eli kortilla, niin kuin silloin sanottiin. Pula-ajasta johtuen joissakin taloissa oli kotieläin, lammas, sika tai kanoja. Nuolialantien varressa oli yksi oikea maatilakin lehmineen ja hevosineen.

Rantaperkiön työväentalo oli samalla puolelle Nuolialantietä kuin Voima. Sitä voisi hyvällä syyllä nimittää kulttuurikeskukseksi. Rakennuksessa toimi Tampereen kaupungin sivukirjasto, kahvila ja vireä Rantaperkiön työväennäyttämö, joka valmistui runsaat neljä vuosikymmentä kestäneen toimintansa aikana ensi-iltaan 200 näytelmää.

Rantaperkiön Työväenyhdistys ry. perustettiin vuonna 1906. Se oli talon pääkäyttäjät. Iltamien jälkeen oli yleensä 1,5 tuntia tanssia.

Kirjailija Uolevi Itkonen kertoo jutussa elävästi elämästä Nuolialantien varrella. Mennyt maailma välittyy monine mustoineen pikkupoikana Härmälässä asuneen Itkonen kautta nykyisille Härmäläläisille.

Raanlunti

Edettäessä kohti Härmälää työväentaloa vinttina vastapäätä oli Granlundin leipomo. Sen paikallista jo kauempaakin leivän tuoksusta. Leipomon perusti Heikki Granlund. Granlundin Eppu oli meille pojille tärkeä kaveri. Hän ajoi hevosella tuotteita kauppoihin. Eppu kyytiin pääsi aina ja joskus sai palan lämmintä rukiista reikäleipää.

Granlundin leipomoa vastapäätä lähti Tuomikuja Metsolan lastenkotiin. Tuomikuja ja Nuolialantien kainaloon jäi Rantaperkiön nurmipintainen urheilukenttä. Sen juoksuradan mitta oli vain 303 metriä. Urheilukentän kaikki kaikessa oli vuonna 1911 perustettu voimistelu- ja urheiluseura Rantaperkiön Isku.

Urheilukentän länsipäästä alkoi Pihlajakuja, joka oli saanut nimensä yhden vaivaisen pihlajankäkkärän perusteella. Se johti tammien reunustamana Jensenin ja Hagerbergin huviloille. Jatkettaessa eteenpäin Nuolialantietä tultiin kenkäkauppias Toivo Elon omakotitalolle. Tampere palkitsi hänen pihansa parikin kertaa kaupungin kunnioitettuna.

"Yten koppri" eli Rantaperkiön kioski oli 1950-luvulla kohtaamispaikka. Yte oli monivammainen invalidi, joka hankki toimeentulonsa yrittäjänä. Arki-iltaisina kios-

kin raheilla istui nuoria. Sunnuntaiamujen asiakasjoukon muodostivat kylmää pilsneeriä ryystävät miehet.

Kauppias Sally Rikkosen kauppa oli pieni ja siisti myymälä mäen nypylällä ennen Niinikujaa, joka johti Enqvistin huvilalle. Seuraava poikkikatu oli Talvitie, vanhan rekireiän alku Tampereelle.

Lehtosen kulma

Kauppias Onni Lehtosen myymälä oli monien mielestä Nuolialantien parhaiten varustettu. Varsinkin sen siirtomaaosasto oli hieno. Kaupan tuntumassa, Talvitien toisella puolella oli sheriffi Frans Lammisen koti ja toimisto. Hän oli pitkä, lunki mies, joka kulki useimmiten ilman virkapukua. Sheriffin tähteli hän ei sentään kantanut. Poliisimerkki oli siviilitakin hihassa.

Lammisen naapurina asui jonkin aikaa vuonna 1966 Miss Suomeksi valittu Satu Östring liitinsä ja sisartensa kanssa. Härmälän seurakuntatalo, joka toimi kirkkona, valmistui vuonna 1949. Seurakunta perustettiin vuonna 1953. Ensimmäiseksi kirkkoherraksi valittiin Jalo Mäenpää. Antinkadun ja nykyisen Härmälänkadun kulmassa sijaitsi yleinen, Ryssän sauna. Nimi johtui siitä, että sen omisti venäläinen emigrantti. Saunan yläkerrassa oli järeä, vanhanaikainen mankeli.

Kun kommunistit olivat epäonnistuneet Rantaperkiön työväentalon kaappauserityksessä, heidän oli pakko rakentaa oma kiinteistö. Vuonna 1951 nousi Tampereen kaupungin vuokraamalle tontille Nuolialantien kupeeseen, nykyisen K-lähikaupan myymälän länsipuolelle, Suomi-Neuvostoliitto seuran aloitteesta Härmälän kulttuuritalo.

Samalla puolella Nuolialantietä, Kuuselan palvelukodin kohdalla oli Boreniuksen huvila, joka tuli tutuksi Rantaperkiön ja Härmälän lapsille. Talossa oli neuvola.

Posti toimi liikennöitsijä Kustaa Laakson talossa vastapäätä neuvola. Vuonna 1944 se sai puhelin- ja lennätinlaitteet. Postin naapurina oli Kalle Virtasen polkupyörärensikoiden vulkanointiliike. Korjauspaikkaaminen oli sodan jälkeisissä oloissa tuikeä tärkeää työtä, koska uusia renkaita ei tahtonut saada. Korjaustarpeen laannuttua "Poru Virtasena" paremmin tunnettu yrittäjä muutti liikkeensä pesulaksi.

Lepolantiestä alkoi toisenlainen maailma, Härmälän kerrostalojen vyö kauppoineen ja muine palveluineen. Nuolialantien päässä oli tarkoin suojattu VTM - Valtion lentokonetehdas. Tien loppupää ansaitsee oman aikamarssinsa.

Uolevi Itkonen

Härmäläpäivä oli sateinen, mutta se estänyt ihmisten osallistumista. Tunnelmaa loivat mm. Härmälän pelimannit, Härmälän Leijonat, SPR Härmälän osasto, Martat, Härmälän seurakunta ja Rantaperkiön Isku.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pekka Paavola kertoi ajatuksiaan ja tulevaisuuden näkemyksiä Hatanpään valtatie alusta Pirkkahalliin saakka.

HÄRMÄLÄ-PÄIVÄ

Syyskuun alussa vietetty Härmäläpäivä oli sateinen, mutta aurinkoista tunnelmaa loivat Härmälän pelimannit, jotka soittelivat reippaita kappaleita. Näikä ei päässyt yllättämään, sillä Härmälän Leijonilta saatiin hernerokkaa ja Vigren'in makkaraa. Linnunpöntöt olivat leijonien erikoistuote.

SPR Härmälän osasto esitteli toimintaansa, mukana oli yleisön suosikki Redie pelastuskoira.

Marttojen kanttiini toimi tehokkaasti, muurinpohjalätyt ja kahvi olivat ykkösartikkelit.

Härmälän seurakunnan arpajaiset runsaine voittoineen toivat tukea lähetystyölle.

Rantaperkiön Iskun tietoisuus toiminnasta antoivat selkeää kuvaa, mitä kaikkea nuorille on alueella tarjota. Rantaperkiön Iskulla on uudet verkkosivut, ne löydät Härmälä-Seuran linkeistä.

Puhujana oli kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pekka Paavola. Hän kertoi ajatuksiaan ja tulevaisuuden näkemyksiä Hatanpään valtatie alusta Pirkkahalliin. Hänen mukaansa jäteveden puhdistamo säilyy vielä vuosikymmeniä eteenpäin entisellä paikallaan. Autoliikkeet siirtynevät Hatanpäältä Pirkkalan logistiikkakeskuksen läheisyyteen ja tilalle rakentuu asuntoja samaan tapaan kuin toisellekin puolella on jo rakennettu. Kolmiokadun kortteli saa lisää asuntoja joita jo rakennetaan.

Mahdollinen liikenneympyrä tulee "suk-

korysän" paikalle. Kalmarin alueella uudet asuintalot Pyhäjärven rannalla avaavat asunnoista hienot näkymät Pyynikinharjulle. Pirkkahallin nimi palautuu tavalla tai toisella käyttöön. Pirkkahallin läheisyyteen ei ilmeisesti tulekaan hotellia, koska on vaikea löytää yrittäjää hoitamaan sitä.

Hatanpään koulun puhallinorkesteri soitti hienosti neljä kappaletta. Siinä oli osaamisen meininki.

Kristillinen yhteisö esitteli toimintaansa ja mukana oli notkealiikkeinen Tommi-tikeri.

Härmälä-Seuran kirjanmyyntiosastolla myytiin seuran kirjoja. Huvilarannikko kirjaa on jälleen saatavissa tehdyn lisäpainoksen johdosta.

Härmälä-päivästä löydät lisätietoa ja kuvia seuran verkkosivuilta:

www.saunalahti.fi/~harmalas

Teksti ja kuva Aimo Erola

Hyvä Härmälä! Jalkapallokisoista kultaa ja pronssia

Laulu "We are the champions, we are the champions" kaikui Kaupissa Härmälän 6-luokkalaisten tyttöjen voittaessa Tampereen koulujen välisten jalkapallokisojen mestaruuden. Kultraottelussa vastassa oli Peltolammin koulun tytöt. Härmäläiset olivat parempia kahden maalin edestä ja ottelu päättyi oikeisiin jalkapallolukemiin 2-0. (Joukkue kansikuvassa)

Sofian mukaan keskeistä joukkueen taktiikassa oli runsas syöttö ja pallon maaliin saattaminen. Voiton salaisuus oli Einin mielestä yksinkertaisesti siinä, että "me oltiin parhaita".

Pelaajia katsemassa olleen, kouluavustaja toimivan Teijan mukaan pelaajien ja huoltajien tuntemukset olivat hienot pelin jälkeen. "Mahtavat kultatunnelmat" on Gretan mielipide pelin jälkeisistä tunnelmista. Voiton merkittävyyttä lisäsi ehdottomasti se, että kultraottelun vastustaja oli läheinen ja tuttu vastustaja Peltsu. Monet pelaajista ovat kohdanneet peltoilammlaisia aiemmin kaupunginosapeleissä.

Kiitos voitosta kuuluu pelaajien ohella joukkueen valmennuksesta vastanneille Saijalle ja Satulle. Voitto on oiva esimerkki paljon puhutusta, mutta liian harvoin toteutuvasta koulun ja kodin välisestä kasvatusyhteistyöstä.

Härmälän saalis ei kuitenkaan jäänyt tänä vuonna yhteen kultaan, vaan samana päivänä kaksi muuta Härmälän koulun joukkuetta voitti pronssiotteluissa. 6-luokkalaiset pojat voittivat Raholan 2-1 ja 4-luokkalaisten sekajoukkue voitti Pispän samalla tuloksella 2-1. Poikien ajatukset olivat voiton jälkeen ristiriitaiset. Juuson sanoin tunnelmat olivat "huonot". Toisaalta, pronssi edellyttää voittamista ja Antin mukaan pelit onnistuivatkin "koska me oltiin niin parhaita". 4-luokkalaisten menestystä kuvaa hyvin Saran kokemus lentävästä tunnelmasta pronssiottelun jälkeen. He toteuttivat onnistuneesti taktiikkansa, joka koostui kahdesta osa-alueesta, tarkasta puolustamisesta ja maalien tekemisestä. Päämäärän Leni tiivistää kahteen jalkapallosanastossa usein käytettyyn sanaan "pallo maaliin". Juliasta joukkueen voiton mahdollisti ennen kaikkea hyvä puolustus.

Koulujen väliset jalkapallokisojen perusteella näyttää, että jalkapallo on härmäläisten ykköslaji. Sen myös näkee keväällä kun kaikki alueen kentät täyttyvät pienistä ja vähän isommista harrastajista. Erityisesti tyttöjen jalkapalloharrastusta seuranneena uskallan odottaa Härmälälle menestystä myös tulevina vuosina.

Härmäläiset voivat valmistautua tuleviin koitoksiin opetelemalla 6-luokkalaisten tyttöjen käyttämän kannustushuudon:

Ai ai ai mikä taito, taito
Ai ai ai mikä taito, taito
WOU
Ai ai ai mikä tyyli, tyyli
Ai ai ai mikä tyyli, tyyli
WOU

Ja saapua ensi vuonna joukolla kannustamaan Härmälän koulun joukkueita!

**Jutun kirjoitti Liisa Häikiö,
pelaajat haastatteli Kielo Isomäki
Kuvat: Juhani Hakala**

Pronssi edellyttää voittamista, 6-luokkalaiset pojat voittivat pronssiottelussa Raholan 2-1. Pelit onnistuivat "koska me oltiin niin parhaita".

4-luokkalaisten sekajoukkue voitti pronssiottelussa Pispän tuloksella 2-1. He toteuttivat onnistuneesti taktiikkansa, joka koostui kahdesta osa-alueesta, tarkasta puolustamisesta ja maalien tekemisestä.

Tampereen Vanhuspalveluyhdistys ry
Vireä ikivihreä.

Tervetuloa Kuuselaan

Kuuselan palvelukoti on tunnettu vehreästä sisäpuutarhastaan, viihtyisistä saunatiloista lämminvesialtainteen sekä maittavasta tarjoilustaan.

Lounas tarjolla päivittäin klo 11.00 - 14.00
Ruokalista internetissä osoitteessa
www.tampereenvanhuspalveluyhdistys.fi

Erinomaiset tilat ja palvelut kokousten,
koulutus- ja juhlatilaisuuksien järjestäjille.

Tampereen
Vanhuspalveluyhdistys

Säännöllistä päivätoimintaa ovat mm.
yhteislaulu- ja askartelutuokiot,
tasapaino- ja tuolijumpparyhmät,
tanssit sekä erilaiset keskustelupiirit

**Tervetuloa
tutustumaan!**

Kuuselan palvelukoti

Nuolialantie 46, 33900 Tampere

Puh. 010 400 9216, Fax 010 400 9245

www.tampereenvanhuspalveluyhdistys.fi

Helposti ja vaivattomasti - Picea!

**Monipuolista
huolenpitoa ja apua
kodin askareissa,
luotettavia tekijöitä
kodin ja kiinteistöjen
remontointiin.**

**Seksuaaliterapia ja neuvonta
Tiedustelut ja ajanvaraus
p. 010 400 9848 (pvm)
Seksuaalineuvontaa puhelimitse
p. 0600 - 90995 (1,50 €/min+pvm)
arkisin klo 10.00 - 14.00**

KOTIPALVELU

SIIVOUSPALVELU

REMONTINTI

**Kun arvostat korkeaa ammattitaitoa sekä
laadukasta lopputulosta, Picea on luottamuksesi arvoinen.**

Tampereen
Picea Oy

Tampereen Picea Oy
Kojolankatu 3, 33900 Tampere

Puh. 010 400 9800
www.tampereenpicea.fi

Muistathan kotitalousvähennyshyödyn!

Hatanpään koulu juhli 50 -vuotissynttäreitä lokakuussa. Härmälä-Seuran onnittelevia viemässä puheenjohtaja Lasse Kristeri ja Liisa Häikiö. Onnittelevia vastaanottamassa vasemmalta Hatanpää koulun rehtori Pirjo Raitola, Hatanpään lukion rehtori Raimo Meriluoto, Hatanpää koulun apulaisrehtori Pirkko Tuve ja Hatanpään lukion apulaisrehtori Arto Kauppinen.

*Onnea ja menestystä
vaativassa
opetustyössä
50 - vuotta nuorelle
Hatanpää koululle!*

Hatanpään koulun juhlasali täyttyi entisistä ja nykyisistä opettajista ja oppilaista sekä muista juhlavieraista. Ohjelma oli arvokasta, unohtamatta ja oppilaiden pientä huumoria koulua ja opettajia kohtaan. Ohjelmasta välittyi osallistujille kuva, että koulussa opiskellaan hyvin monipuolisesti ja ilmapiiri on vapaa ja välitön.

Avoinna: ti - to 16 - 01
pe - la 12 - 03
su 12 - 22

Karaoke pe - la

Maukkaat pizzat, biljardi, darts ja muita pelejä. Maisematerassi. Players Housen asiakaskunta on laaja, sovit varmasti sekaan, myös kaikenlaiset juhlat järjestyvät.

Nuolialantie 48, Härmälä
puh. 265 1201

Pysyvän edullisesti S-marketista

Snellman Porsaan maustettu uunifile, kg

4⁹⁵

2⁹⁹

Paulig Presidentti 500 g (5,98/kg)

8⁶⁹

Olvi III-olut 12-pack 3,96 l (1,89/l) (sis. 7,49 + pantti 1,20)

0⁹⁵

Atria Lihapyörykät ja jauhelihapihvit 380-400 g (2,38-2,50/kg)

OMA KEITTIÖ

Palvelupisteestämme:

- tuoretta kalaa ja kalajalosteita runsaasta valikoimasta
- valmiita salaatteja lounaaksi tai välipalaksi
- lämpimiä ja kylmiä valmisruokia
- kuumia grilliherkkuja: possua, broileria, mustaamakkaraa

Bonustaulukko

Ostojen alarajat / kk	Bonus %	Bonusta vuodessa vähintään
1 200 €	5,0 %	720 €
1 000 €	4,5 %	540 €
800 €	4,0 %	384 €
600 €	3,5 %	252 €
500 €	3,0 %	180 €
400 €	2,5 %	120 €
300 €	2,0 %	72 €
200 €	1,5 %	36 €
50 €	1,0 %	6 €

www.s-kanava.fi/pirkanmaa

Kenkätie 2, puh. 357 6300
 Palvelemme ma-pe 7-21, la 7-18

Pirkkalan apteekki

Suupantori 4
puh. 358 7500

Palvelemme
ma-pe 9-20
la 10-16
su 11-15

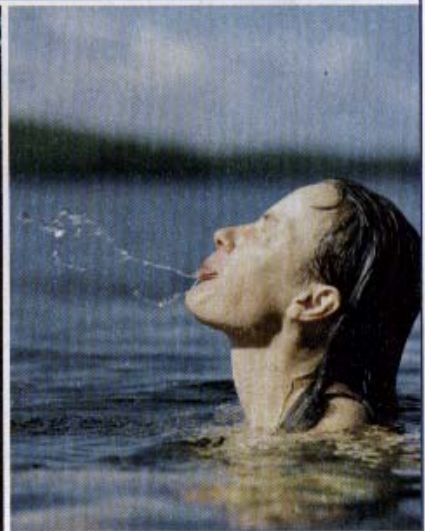
Tervetuloa asioimaan
uudistuneeseen
apteekkiimme!

Koivu Apteekki

Palvelemme:
ma-pe 9.00 - 20.00
la 9.00 - 16.00

Lempääläntie 21
33820 Tampere
puh. 3122 110
www.koivuapteekki.fi

Härmälänrannassa tuttu ympäristö saa uuden näkökulman

AS. OY HÄRMÄLÄNRANNAN SATAMAWOUTI, Viimankatu 1

Härmälään viehättävän pientaloalueen viereen nousee uusi upea kerrostaloalue. Härmälänrannan rakentaminen alkaa koivujen katveesta sinisen järven rannalta, alueen eturivin rantatontilta. As. Oy Härmälänrannan Satamawoutiin tulee 33 modernia kaupunkikotia. Hyviä vaihtoehtoja riittää 33 neliön yksiöstä 110 neliön perheasuntoon. Modernissa kerrostalossa houkuttelee vaivaton arki. Tarjolla ovat kaikki mukavuudet ja ennen kaikkea asumisen helppous.

Nyt sinulla on mahdollisuus muuttaa aivan uuteen kotiin kuitenkin luopumatta tutuista kotikulmista. Samat Härmälän palvelut ja mukavuudet ovat edelleen ulottuvillasi. Kun asumisen helppous ja tasokas varustelu yhdistyvät hyväksi havaittuun ympäristöön, monen vannoutuneen pientaloihmisenkin kannattaa pysähtyä miettimään asumista. Satamawoutia ei kannata ohittaa. Kysy lisää ja tule varaamaan omasi!

Hintaesimerkkejä:	kr	mh. eur	vh. eur
2h+kk+s+p 51,0 m ²	2. krs	25.305 eur	168.700 eur
2h+k+s+p 55,0 m ²	2. krs	27.285 eur	181.900 eur
3h+kk+p 75,0 m ²	2. krs	35.400 eur	236.000 eur
2h+k+s+2p 78,5 m ²	2. krs	37.800 eur	252.000 eur
3h+k+s+p 83,0 m ²	2. krs	41.970 eur	279.800 eur
3h+k+s+p 90,5 m ²	2. krs	43.140 eur	287.600 eur
3-4h+kk+s+p 110,0 m ²	2. krs	54.990 eur	366.600 eur

HÄRMÄLÄNRANTA Asuinalue kuin kätetty paratiisi.

Härmälänrannasta on lyhyt matka keskustaan, hyvät liikenneyhteydet ja palvelut, varsinainen valtti on sen luonnon läheinen miljö - järvimaisema ja upea kaupunkiluonto. Eikä järvi ole pelkkä maisema vaan osa joka päiväistä elämää.

Vuosina 2007 - 2013 Härmälänrantaan valmistuu noin 1000 asuntoa, viihtyisä koti parille tuhannelle etuoikeutetulle.

SKANSKA

Skanska Kodit Oy, Asuntomyynti, Verstaankatu 1, 33100 Tampere
Puhelin 020 719 3535, avoinna ma-pe klo 8.30-16.30, www.skanska.fi